

Асоціація аспірантів-юристів

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ»**

18–19 червня 2021 р.

м. Харків

УДК 342(477)(063)

А 43

А 43 **Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні:** матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 18–19 червня 2021 року). – Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2021. – 96 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія Асоціації аспірантів-юристів не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні», які містять дослідження із загальнотеоретичної юриспруденції та з основних галузей права і юридичної науки: міжнародного, адміністративного, фінансового, конституційного, цивільного, господарського, кримінального та трудового.

УДК 342(477)(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ЛЕГІТИМАЦІЇ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Козак Ю.-М. Р. 5

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ МЕДІАЦІЇ
В СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Голобутовський Р. З., Ставницер Б. В. 10

СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРАВОСУДДЯ
В СУЧАСНОМУ КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРАВІ

Завальнюк І. В. 13

РЕФОРМА СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Ратушний А. І. 17

ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ЗА ЗВИЧАЄВИМИ НОРМАМИ
МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

Садієв Н. А. 22

НАПРЯМ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

ПРО ДЕРЖАВНИЙ ТА ПРИВАТНИЙ КОНТРОЛЬ
ЗА ЯКІСТЮ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ

Васильченко Ю. М. 26

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Дрозденко Р. М., Тімашов В. О. 31

НОРМАТИВНІ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ АКТИ
ЯК ПРАВОВІ ФОРМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
В СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Калімбет А. Л. 34

ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ
ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Рубцова І. М. 39

ВНУТРІШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ БОРГ В СТРУКТУРІ ДЕРЖАВНОГО
БОРГУ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Соколенко Т. С. 44

ІНФОРМАЦІЙНА ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З РЕЄСТРОМ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО Таранова О. О.....	48
--	----

**НАПРЯМ 4. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС,
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС,
СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ЛГБТ-СПІЛЬНОТ В УКРАЇНІ Дроник Ю. С.	53
ЗАКОННІ ОЧІКУВАННЯ ЯК МАЙНОВИЙ АКТИВ ДОВІРЧОЇ ВЛАСНОСТІ Ільків О. В.	58
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З УПРАВЛІННЯ БАНКАМИ ПУПОВИННОЇ КРОВІ Кінаш Д. В.	61
ВІДМІННІСТЬ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ ВІД ДОГОВОРУ ОХОРОНИ Юхименко Д. С.	65

**НАПРЯМ 5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ,
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО**

ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАЇНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ЧИ ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СІМЕЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ЗАСУДЖЕНИХ? Гальцова О. В.	70
ПРЕДСТАВНИЦТВО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ Ткаченко М. М.	75
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНІ ДІЯННЯ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ У РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА Шевчук А. В., Боднарчук О. М.....	78

**НАПРЯМ 6. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ТА КРИМІНАЛІСТИКА**

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЗАКОННОГО ПРЕДСТАВНИКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ Боднарчук Л. Я.....	83
--	----

**НАПРЯМ 7. ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ,
ЕКОЛОГІЧНЕ ТА ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО**

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ТА ЙОГО КАТЕГОРІЇ Коваленко В. В.	87
---	----

ЛІТЕРАТУРА

1. Зейкан Я. П. Захист у цивільній справі : науково-практичний коментар / Я. П. Зейкан. – К. : КНТ, 2007.– 484 с.
2. Цивільний процес України: Академічний курс : підручник / за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. С. Я. Фурса: КНТ, 2009.– 848 с.
3. Закон України «Про виконавче провадження» : за ред. ВРУ, 2016.
4. Защита гражданских, трудовых и семейных прав в суде / под ред. А. А. Ерошенко. – Краснодар : Краснодар. книжн. изд-во, 1976. – 120 с.

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНІ ДІЯННЯ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ У РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА

Шевчук А. В.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

Боднарук О. М.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

Історично так склалося, що склади кримінальних правопорушень, які передбачають кримінальну відповідальність за суспільно небезпечні діяння проти моральності, закріплені в законодавстві всіх держав, що дозволяє зробити висновок про важливість порушеної проблеми та необхідності її подальшого вивчення. Майбутнє будь-якої держави, суспільства, людства залежить від моральних основ кожної людини. Правомірність такої постановки очевидна, в силу того, що моральні, духовні, культурні основи світової спільноти сьогодні піддаються

серйозним випробуванням. Проте, навіть за таких умов, не всі кримінальні закони зарубіжних країн виділяють посягання в цій сфері в окремих об'єкт кримінально-правової охорони.

На наш погляд, аналіз кримінального законодавства різних правових систем є особливо важливим в питанні порівняльного аналізу правових явищ, так як саме це і допомагає в зіставленні аналогічних правових інститутів, а також їх особливостей і принципів. Іншими словами, неможливо до кінця пізнати власне право, побачити його переваги та недоліки, не маючи ні найменшого уявлення про право, в тому числі кримінальне, інших країн. Охорона моральних відносин в різних країнах варіюється в залежності від соціального устрою і юридичних традицій суспільства, а тому, ступінь кримінальної відповідальності різний, але в тому чи іншому вигляді він присутній. Вивчення кримінального права зарубіжних країн дозволяє також виявити різного роду особливості в кримінально-правовій охорони тих чи інших суспільних відносин, позначити специфіку юридичних категорій і своєрідність законодавчих дефініцій. Розглянемо у цьому контексті кримінальне законодавство сусідньої держави – Молдови.

У Кримінальному кодексі Республіки Молдова [1] відсутня спеціальна глава, яка б регламентувала відповідальність за кримінально-протиправні посягання на моральність, у зв'язку з чим, природно, відсутнє і поняття таких кримінальних правопорушень. У той же час варто відзначити, що кримінальна відповідальність за окремі види таких діянь передбачена нормами, які входять в структуру інших глав. Зокрема, охороні моральності приділено увагу в таких розділах, як злочини проти сім'ї та неповнолітніх (глава VII), злочини проти громадського здоров'я та правил співжиття (глава VIII), злочини проти громадської безпеки та громадського порядку (глава XIII). Розглянемо їх більш детально.

Частина перша статті 201 (Глава VII «Злочини проти сім'ї та неповнолітніх») КК Республіки Молдова передбачає відповідальність за кровозмішування, тобто статеві зносини між родичами по прямій лінії до третього ступеня споріднення включно, а так само між родичами по бічній лінії (брати та сестри). У той же час, у частині другій цієї ж статті наголошується, що особи, зазначені в частині першій, не підлягають

кримінальній відповідальності, якщо в момент вчинення діяння їм не виповнилося 18 років і різниця у віці між ними не перевищувала 2 років.

Ця ж глава передбачає статтю 208, в якій у частині першій кримінально караним є втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність або схилення їх до аморальних дій, які в розумінні цієї статті включають жебрацтво, азартні ігри та розпусту, вчинене повнолітньою особою. Частина друга передбачає кримінальну відповідальність за ті ж самі дії, вчинені батьками або іншими законними представниками дитини, її педагогами, а частина 3 – вчинення їх із застосуванням насильства чи погрози його застосування, шляхом залучення неповнолітніх в організовану злочинну групу або злочинну організацію чи шляхом залучення неповнолітнього у вчинення злочину терористичного характеру.

Схожою за своїм змістом є стаття 208-1, яка встановлює відповідальність за виготовлення, розповсюдження, ввезення, вивезення, надання, продаж, придбання, обмін, використання або зберігання фотографій або інших зображень дитини або декількох дітей, залучених в очевидні сексуальні дії, або фотографій чи інших зображень статевих органів дитини, представлених у хтивій або непристойній манері, в тому числі в електронній формі.

Ще одна стаття, яка захищає неповнолітніх від втягнення їх у злочинну та аморальну діяльність – 208-2 «Одержання послуг дитячої проституції», яка визнає кримінально-караним одержання сексуальних послуг за будь-яку матеріальну винагороду, що надаються особою, яка завідомо для суб'єкта не досягла 18 років.

Дещо іншою за своєю природою є стаття 209 КК Молдови, яка регламентує відповідальність за втягнення неповнолітніх у незаконне вживання наркотичних, психотропних і/або інших речовин, що володіють схожою дією, особою, яка досягла 18 років, а частина друга цієї ж статті – за аналогічні дії, вчинені із застосуванням насильства чи погрози його застосування.

Наступною є стаття 220 КК Молдови, яка закріплює покарання за сутенерство. Відповідно до вищевказаної статті, сутенерство включає в себе спонукання або схилення, або сприяння проституції, або отримання вигоди внаслідок заняття проституцією іншою особою, за умови, що це діяння не містить ознак торгівлі людьми. У той же час, ч.ч. 2 і 3 передбачають наступні види кваліфікованих і особливо кваліфікованих склади: 1) щодо

двох або більше осіб; 2) щодо вагітної жінки; 3) двома або більше особами; 4) публічною особою, посадовою особою, яка займає відповідальну державну посаду, іноземною публічною особою або міжнародним службовцем; 5) організованою групою або злочинною організацією.

У законодавстві про кримінальну відповідальність Молдови (ст. 222) наявна кримінальна відповідальність за наругу над могилою, надгробним пам'ятником, похоронною урною або пам'ятником, зведеним в громадських місцях, або наругу над трупом, а так само за викрадення предметів, що знаходяться в могилі чи на ній. Проте, якщо ці самі дії, вчинені: 1) двома або більше особами; 2) на ґрунті соціальної, національної, расової або релігійної ненависті; 3) з заподіянням шкоди у великих розмірах – то йдеться про кваліфікуючі ознаки, за які передбачена більш сувора санкція. Водночас, стаття 288 КК Молдови розглядає схожу кримінально-правову заборону крізь призму терміну «вандалізм» – тобто осквернення будівель або інших приміщень, а так само знищення майна в громадському транспорті або інших громадських місцях. Зазначена стаття цікава ще й тим, що містить таку кваліфікуючу ознаку як вчинення дій щодо майна, яке має історичну, культурну або релігійну цінність. Можна зазначити, що перша частина статті більше зосереджена на захисті громадського порядку, а от частина друга буде спрямована на захист суспільної моралі, адже осквернення історичних, релігійних чи культурних об'єктів буде мати вплив безпосередньо на свідомість кожної людини і громадянина в суспільстві.

Не менш важливою у системі кримінально-правових заборон у сфері охорони моральності, за нашим переконанням, є стаття 222-1 КК Молдови, яка регламентує кримінальну відповідальність за жорстоке поводження з тваринами. В статтю входять наступні альтернативні склади: жорстоке поводження, катування, яке заподіяло каліцтво або ж спричинили смерть тварини. Особливо цікавими видаються кваліфікуючі ознаки, передбачені частиною другою, а саме вчинення цього діяння: 1) публічно або в присутності неповнолітнього; 2) особою, яка відповідає за догляд, захист і добробут тварин, за дресирування або лікувальну ветеринарну допомогу; 3) з садистських спонукань.

Лише частково можна віднести до злочинів проти суспільної моралі і ст. 175 КК Молдови, яка передбачає розпусні дії, вчинені щодо особи, яка завідомо для суб'єкта не досягла 16 років, які полягають у ексгібіціонізмі, непристойних дотиках, бесідах непристойного або цинічного змісту про сексуальні відносини, схильнні до участі чи присутності на порнографічних виставах, представленні матеріалів порнографічного змісту, а також інших діях сексуального змісту. Саме останні дії якраз і будуть посягати не лише на статеву недоторканість особи, яка не досягла 16 років, а й на суспільну мораль.

Остання стаття, яку варто згадати у контексті кримінально-правової охорони моральності в Молдові, є ст. 302, яка прописує заборону на організацію жebraцтва з метою отримання для себе або іншої особи незаслужених матеріальних благ, якщо це діяння не містить ознак торгівлі людьми. Покарання у цій статті буде відрізнятись залежно від суб'єкта злочину – вчинення цього діяння фізичною чи юридичною особами.

Отже, як бачимо, кримінальне законодавство Молдови не містить окремої структурної частини, в якій було б систематизовано усі суспільно небезпечні діяння, об'єктом яких є мораль. Натомість, захист суспільної моралі все таки знаходить своє відображення в окремих положеннях статей, що закріплені у різних главах Особливої частини. Варто відзначити, що охорона суспільної моралі у кримінальному законодавстві Молдови містить як традиційні для більшості країн норми (до прикладу, відповідальність за сутенерство, незаконні дії щодо порнографічних предметів, наругу над могилою тощо), так і не зовсім поширені, зокрема за: кровозмішування; одержання послуг дитячої проституції; жорстоке поводження з тваринами особою, яка відповідає за догляд, захист і добробут тварин, за дресирування або лікувальну ветеринарну допомогу; вандалізм; розпусні дії у формі ексгібіціонізму, схильння до участі чи присутності на порнографічних виставах тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Кримінальний кодекс Республіки Молдова від 18 квітня 2002 року № 985-XV. Дата оновлення: 16.12.2020. URL: http://continent-online.com/Document/?doc_id=30394923 (дата звернення: 15.06.2021).*

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ»

18–19 червня 2021 р.

м. Харків

Видавник – ГО «Асоціація аспірантів-юристів»
Поштова адреса: 61052, Харків-52, а/с 10664
Електронна пошта: aau.kh.conference@gmail.com,
www.lawgraduate.org.ua, Телефон: 099 702 74 87
Підписано до друку 22.06.2021 р. Здано до друку 23.06.2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 5,58.
Тираж 100 прим. Зам. № 2306-21.